

NODOKĻU UN GRĀMATVEDĪBAS JAUNUMI ĪSUMĀ



PAGARINĀTS MAKSĀTNESPĒJAS MORATORIJS

2021. gada 18. martā Saeima pieņēma grozījumus Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likumā (Covid-19 likums), ar kuriem ir pagarināts maksātnespējas moratorijs, informē Edvīns Draba, ZAB “Sorainen” vecākais jurists.

Saskaņā ar grozījumiem Covid-19 likuma 22. panta 1. daļā, jebkurš kreditors (ieskaitot darbiniekus vai nodokļu administrāciju) līdz 2021. gada 1. septembrim nedrīkst iesniegt maksātnespējas pieteikumu pret parādnieku (juridisku personu).

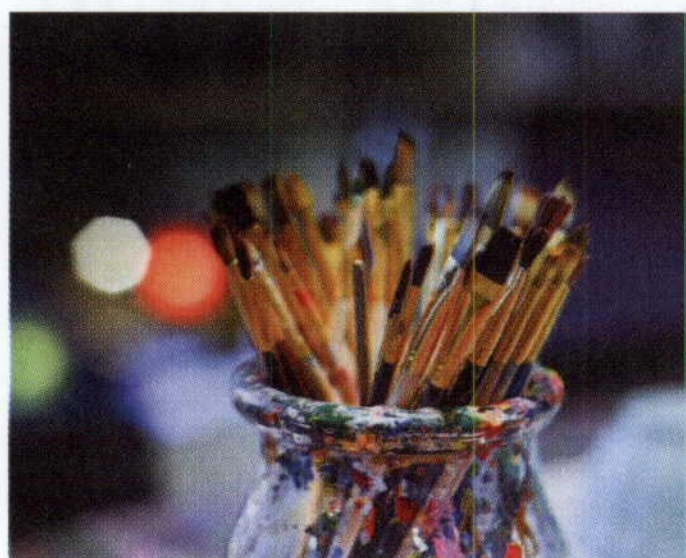
Moratorijs attiecas uz jebkurām kreditoru–debitoru attiecībām, un tādējādi nav ierobežotas ar nozari vai parādniekiem, kuriem radušās finanšu grūtības tieši Covid-19 vīrusa izplatīšanās dēļ.

Kreditors nevar ierosināt parādnieka maksātnespējas pasludināšanu pat, ja parādnieks nepilda savas parādsaistības pret kreditoru.

Saskaņā ar grozījumiem Covid-19 likuma 22. panta 2. daļā, līdz 2021. gada 31. decembrim parādnieka – juridiskās personas – valdei nav pienākuma iesniegt

juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu pret parādnieku, tas ir, parādniekam pašam pret sevi, ja pastāv Maksātnespējas likuma 57. panta 1. daļas 5. punktā minētā juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīme – parādnieks ilgāk nekā divus mēnešus nav nokārtojis parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš.

Valdes pienākums iesniegt maksātnespējas pieteikumu tomēr joprojām paliek spēkā, ja parādnieks nav pilnībā izmaksājis darbiniekam darba samaksu, kaitējuma atlīdzību sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību vai nav veicis valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas divu mēnešu laikā no darba samaksas izmaksai noteiktās dienas.



PRECIZĒS NOSACĪTO IZDEVUMU NORMAS AUTORIEM

Ministru kabineta (MK) noteikumos Nr. 899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” ir sagatavoti grozījumi, lai precizētu autoru darbu un izpildījumu veidus, kuriem varēs piemērot nosacītos

izdevumus, kas saistīti ar samaksas par intelektuālo īpašumu gūšanu par noteiktiem autoru darbu un izpildījumu veidiem.

Šobrīd MK noteikumu Nr. 899 57. punktā uzskaitīti autoru darbi un izpildījumi, kuriem piemēro attaisnotos izdevumus 50% vai 25% apmērā, t.i., pirms iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksas no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības) atskaita izdevumus, kuri saistīti ar šo autoru darbu un izpildījumu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu.

Diskusiju gaitā par nodokļu režīma izmaiņām autoratlīdzību saņēmējiem tika secināts, ka autoru darbu un izpildījumu loks, kuriem piemēro attaisnotos izdevumus, ir pārāk plašs. Tāpēc to nepieciešams precizēt, norādot tikai tos autoru darbus un izpildījumus, kurus rada radošajās un mediju nozarēs strādājošie uz autoratlīdzību līgumu pamata, norādīts grozījumu anotācijā.

Līdz ar to tiek precizēts noteikumu 57. punkts, nosakot, ka nodokļa maksātājam ir tiesības no autoratlīdzības summas atskaitīt izdevumus, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu, šādā apmērā:

- 50% apmērā no autoratlīdzības summas:
 - » par dramatiskiem, muzikāli dramatiskiem darbiem, horeogrāfiskiem darbiem un to izpildījumiem;
 - » par muzikāliem darbiem ar tekstu vai bez tā, apdarēm, muzikāliem aranžējumiem un to izpildījumiem;
 - » par audiovizuāliem darbiem, ekranizācijām un

- to izpildījumiem;
- » par zīmējumiem, glezniecības, tēlniecības, grafikas, lietišķās mākslas darbiem, dekorācijām, scenogrāfijas, dizaina, fotogrāfiskiem darbiem un citiem mākslas darbiem;
- » par arhitektūras darbu skicēm, metiem, projektiem;
- 25% apmērā no autoratlīdzības summas:
- » par literāriem darbiem (daiļliteratūras (prozas, dzejas, dramaturģijas), zinātniskiem, populārzinātniskiem, mācību un publicistikas darbiem, koncepcijām un runām) un to izpildījumiem, tai skaitā to izmantošanu masu informācijas līdzekļos;
- » par scenārijiem un audiovizuālu darbu literāriem projektiem;
- » par tulkojumiem, anotācijām, referātiem, kopsavilkumiem, dramatizējumiem un darbu krājumiem.

Grozījumi stāsies spēkā 2021. gada 1. jūlijā.

PABALSTU PERIODUS PIELĪDZINĀS APDROŠINĀŠANAS STĀŽAM

Saeima konceptuāli atbalstīja grozījumus likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu", ar kuriem iecerēts noteikt, ka personām, kurām tiek sniegts atbalsts ārkārtējās situācijas laikā, pabalstu periodus pielīdzinās apdrošināšanas stāžam.

Nemot vērā Covid-19 radītos riskus, valstī ir ieviests dažāda veida atbalsts vairākām personu grupām – dīkstāves pabalsts un atbalsts par dīkstāvi, dīkstāves palīdzības pabalsts, bezdarbnieku palīdzības pabalsts, vecāku pabalsta turpinājums, jaunā speciālista pabalsts

un slimības palīdzības pabalsts. No šiem pabalstiem netiek ieturētas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, līdz ar to pabalstu periodi šobrīd neveido personai apdrošināšanas periodu, atzīmē likumprojekta autori Labklājības ministrijā.

Lai personām neveidotos apdrošināšanas perioda pārtraukumi ārkārtas stāvokļa noteikto ierobežojumu dēļ un lai personas, kuras ir darba ņēmējas vai pašnodarbinātās un saņem atbalstu pabalstu veidā, nezaudētu tiesības uz sociālās apdrošināšanas pabalstiem, apdrošināšanas atlīdzību un valsts pensiju, grozījumi paredz pabalstu periodus pielīdzināt tiem apdrošināšanas veidiem, kuriem persona būtu bijusi apdrošināta kā darba ņēmēja vai pašnodarbinātā, teikts likuma grozījumu anotācijā.

Lai likuma grozījumi stātos spēkā, tie Saeimai jāatbalsta vēl divos lasījumos.



JAUNI ATVIEGLOJUMI COVID-19 KRĪZES PĀRVARĒŠANAI

Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likumā (Covid-19 likums) pieņemti grozījumi, kas paredz ieviest virkni atvieglojumu, lai palīdzētu uzņēmējiem pārvarēt Covid-19 pandēmijas izraisīto krīzi, informē Saeimas Preses dienests.

Grozījumi noteic garāku termiņu gada ienākumu deklarācijas iesniegšanai un iedzīvotāju

ienākuma nodokļa (IIN) samaksai. Saimnieciskās darbības veicēji gada ienākumu deklarāciju par 2020. gadu varēs iesniegt līdz šī gada 1. jūlijam un aprēķinātā nodokļa summa vienotajā nodokļu kontā būs jāiemaksā līdz 23. jūlijam. Līdz šim deklarācija Valsts ieņēmumu dienestam bija jāiesniedz līdz 1. jūnijam, bet aprēķinātais nodoklis jāsamaksā līdz 23. jūnijam.

Saimnieciskās darbības veicējiem, aprēķinot iedzīvotāju ienākuma nodokli par 2020. un 2021. gadu, nepiemēro līdzšinējo izdevumu ierobežojumu 80% apmērā no ieņēmumiem. Šāds nosacījums ir būtisks, jo patlaban krīzes ietekmē strauji pieaug uzņēmēju skaits, kas strādā ar zaudējumiem.

Grozījumi arī noteic, ka līdz 2021. gada beigām varēs neveikt IIN un sociālo iemaksu samaksu no minimālās algas, ja kapitālsabiedrībā, kuras apgrozījums pārsniedz 2500 eiro mēnesī, nav bijis neviena darbinieka vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību vismaz minimālās algas apmērā.

Lai veicinātu sabiedriskās ēdināšanas sektora atgūšanos no Covid-19 radītās krīzes, pašvaldību iestādēm noteikts pienākums prioritārā kārtībā un īsākā termiņā saskaņot ielu tirdzniecību āra terasēs, degustācijas stendos, mobilajās ēdināšanas vienībās un citās ēdināšanas vietās ārtelpās, par to nepiemērojot papildu maksu.

Savukārt komercpārvaldījumu pakalpojumu sniedzēju atbalstam grozījumos paredzēta iespēja starptautiskās lidostas "Rīga" teritorijā taksometra pakalpojumus sniegt ar transportlīdzekļiem, kuru vecums kopš pirmās reģistrācijas nepārsniedz septiņus gadus, un atlikta prasība par priekšapmaksas dokumentu – vaučeru – nepieciešamību.

Grozījumos noteikti arī citi atbalsta pasākumi, tostarp pagarināts gada pārskatu iesniegšanas termiņš par 2020. gadu. 